

**6 องค์กรวิชาชีพสื่อ ยื่น กสม. ขอให้ตรวจสอบการใช้กฎหมายในสถานการณ์ฉุกเฉิน
จำกัดเสรีภาพการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชน**

เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2564 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางปรีดา คงแป้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช และนายวสันต์ ภัยหลีกลี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องร้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ (Zoom meeting) จากผู้แทน 6 องค์กรวิชาชีพสื่อ ได้แก่ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย และสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ กรณีขอให้ตรวจสอบการคุกคามการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชนโดยรัฐสืบเนื่องจากกรณีที่รัฐบาลประกาศใช้ข้อกำหนดฉบับที่ 27 และ ฉบับที่ 29 ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ซึ่งระบุมมาตรการเพื่อมิให้มีการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารอันทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉิน และการเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยองค์กรวิชาชีพสื่อเห็นว่า ข้อกำหนดฯ ทั้ง 2 ฉบับ เป็นการให้อำนาจรัฐใช้ดุลยพินิจอย่างกว้างขวางในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนตลอดจนการใช้สื่อออนไลน์ของประชาชนทั่วไป อันเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกอย่างชัดเจน

ในการนี้ กสม. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรวิชาชีพสื่อ โดยมีความห่วงกังวลต่อการบังคับใช้ข้อกำหนดฉบับที่ 27 และ ฉบับที่ 29 ซึ่งไม่เพียงจะกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อเท่านั้นแต่ยังกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อนหน้านี้ กสม. เคยออกมาย้ำเตือนรัฐบาลให้ทบทวนข้อกำหนด ฉบับที่ 27 โดยเฉพาะข้อที่ 11 แล้ว อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังประกาศใช้ข้อกำหนดฉบับที่ 29 ตามมาเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2564 ซึ่งมีสาระให้อำนาจรัฐครอบคลุมไปถึงการกำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเข้มงวด และเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรการการจัดการข่าวปลอม หรือ Fake news ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ประกาศผ่านสื่อสังคมออนไลน์ส่วนตัวให้แต่ละหน่วยงานแก้ไขปัญหาและแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในการเผยแพร่ข่าวปลอมด้วยนั้น ยิ่งอาจทำให้การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนและสื่อมวลชนต้องตกอยู่ในภาวะถูกคุกคาม และไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ซึ่ง กสม. จะได้ตรวจสอบและจัดทำรายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นดังกล่าวเสนอรัฐบาลต่อไป

“ในภาวะวิกฤต การรับรู้และส่งต่อข้อมูลข่าวสารอาจมีความคลาดเคลื่อนและไม่ถูกต้องได้ ทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนาของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การจำกัดการใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชนและประชาชนอย่างเคร่งครัด อาจยังไม่เป็นผลดีต่อการแก้ไขปัญหาของประเทศ” ประธาน กสม.กล่าว

ทั้งนี้ ในการพูดคุยกับผู้แทน 6 องค์กรวิชาชีพสื่อ กสม.ยังได้หารือถึงแนวทางในการทำงานร่วมกัน เพื่อยกระดับเรื่องสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย เช่น การส่งเสริมความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชน การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ไม่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) หรือละเมิดสิทธิผู้อื่น เสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงออกของประชาชน และการกำกับดูแลตนเองของสื่อเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสียเอง

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

31 กรกฎาคม 2564